

52 “Iveco için Türkiye her zaman önemli bir pazar”

2008'in Türkiye'deki faaliyetlerinde yeniden yapılanma ve geçiş yılı olduğunu söyleyen Tansu Giz, global olarak yılın tamamına bakıldığında ise Iveco için 2008'in karlılık ve hedeflere ulaşma açısından en başarılı yıl olduğunu söyledi.

46 “Dünyada kapalı kapı kalmadı!”

Türk-Ermeni İş Konseyi Başkan Yardımcısı Noyan Soyak, Doğu Kapı'nın açılmasının Azerbaycan ile Ermenistan arasındaki barış görüşmelerinden alınacak neticeye bağlı olduğunu söyledi.

40 Türk havacılığında 'first class' dönemi başladı

THY'nin filosuna kattığı first class hizmetin verildiği Boeing 777-300ER tipi uçakların ikram münüsünde istakoz ve havary da bulunuyor.

42 TAV, Kahire Havaalanı'nı tamamladı Yolcu kapasitesi 22 milyona çıktı

Kahire Uluslararası Havalimanı'nın 3'üncü Terminal Binası'nı tamamlayan TAV, Mısır ve bölgesinde başka havaalanı projeleri için hazırlanıyor.

Türk-Ermeni İş Konseyi Başkan Yardımcısı Noyan Soyak:

“Dünyada kapalı kapı kalmadı!”

Noyan Soyak

Türkiye ile Ermenistan arasında ticareti engelleyici bir kanun yok ama uzun yıllardır açılmayı bekleyen Doğu Kapı, hala açılmadı. Türk-Ermeni İş Konseyi Başkan Yardımcısı Noyan Soyak, Doğu Kapı'nın açılmasının Azerbaycan ile Ermenistan arasındaki barış görüşmelerinden alınacak neticeye bağlı olduğunu söyledi.

► Son günlerde Ermenistan konusu Türkiye gündeminden düşmüyor. Bu tartışmalar daha çok siyasi konulardan oluşuyor. İki millet arasında yaklaşık 100 yıl öncesine dayanan gerilim Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün Türkiye-Ermenistan maçı için Erivan'a gitmesi ile bahar havasına büründü. Transport olarak iki ülke arasındaki ticari ilişkilerin ne düzeyde olduğunu Türk-Ermeni İş Konseyi Başkan Yardımcısı Noyan Soyak'a sorduk. Şu an itibarıyla Türkiye-Ermenistan arasındaki dış ticaretinin hacminin 150 ile 190 milyon dolar arasında değişen bir hacme sahip olduğunu söyleyen Noyan Soyak, bu ticari ilişkinin boyutuyla ilgili, “Türkiye, Ermenistan'dan pek bir şey almıyor. İki ülke arasındaki ticaret hacminin yüzde 95'e yakını Türkiye lehine. Türkiye'nin Ermenistan'a yaptığı ihracatın büyük bir kısmı inşaat malzemelerinden oluşuyor. İnşaat malzemeleri dışında Ermenistan'a 2'inci el tekstil makineleri satıyoruz” dedi.

DİASPORADA TÜRK MALI KULLANMAK İSTEYENLER VAR

“İki ülke arasındaki ticareti engelleyici bir kanun yok” diyen Noyan Soyak, Türk ihracat ürünlerinin Türkiye-Ermenistan arasındaki sınır kapısının kapalı olmasından dolayı Gürcistan üzerinden gittiğini söyledi. Soyak, kendi şirketlerinin Ermenistan ile ilişkisinin 1996 yılına dayandığını belirterek şunları anlattı: “Orta Asya'daki birçok ülkeye ABD tarafından yardım yapılıyordu o yıllarda. Bu yardımlar Özbekistan ve Kazakistan'a da gidiyordu. Bu taşımaları biz gerçekleştiriyorduk. 1996'da Ermenistan 28 bin ton civarında kuru gıda yardımının biz taşıdık. Türkiye Ermenistan sınırı kapalıydı 'nerden götüreceğiz' dedik. Gürcistan'ın Poti Limanı'na deniz yoluyla bu insani yardımları götürdük. Bu yardımların Poti'den Ermenistan'a taşınmasını ise Ermeni bir nakliye firması yaptı. Böylece bizim Ermenilerle ilişkimiz başlamış oldu. Ermeniler Amerikan yardımlarını Ermenistan'a getiren firmanın Türk firması olduğunu öğrendikten sonra bizi ülkelerine çağırdılar. Bizde korktuk, ne oluyor diye. Daha sonra çok çeşitli görüşmeler yapıldı ve Türk Ermeni İş Konseyi fikri doğdu. 1997 yılında Karadeniz Ekonomik İşbirliği İş Konseyi altında konsey kuruldu. O zamanlar, iki ülke arasında yaklaşık 25-30 milyon dolar arasında bir dış ticaret hacmi vardı. İşadamları birbirlerini tanımıyordu. Şu an ise Ermenistan'dan Türkiye'ye, Türkiye'den Ermenistan'a ürün satmak isteyenler bizlere başvuruyorlar. Özellikle Ermenistan'a yönelik elektrik teknolojisi satmak isteyen çok firma var. En son bizdeki Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'na (EPDK) benzer Ermenistan'da bir kurul var. Bu konularla ilgili bir proje üzerinde çalışan İspanyol hükümeti Ermenistan'da uzman aramak için bize başvurdu. Bu tür talepler çok var, çok geli-

yor. Sadece bu değil ABD'ye ihracat yapmak isteyen bir çok tekstilci geliyor. ABD'deki Ermeni diasporasıyla işbirliği yapmak isteyen birçok insan geliyor. Diasporadan da Türk malı kullanmak isteyen birçok insan var. Yani ABD'de Türkiye'den gelen herhangi bir tekstil ürünü Çin malına tercih edecek olan 7.5 milyon Ermeni var."

TÜRK ERMENİ İŞ KONSEYİ, İKİ ÜLKE ARASINDAKİ İLK VE TEK ORGANİZASYON

"Diasporanın, Türkiye'ye karşı önyargıları yok mu?" diye sordüğümüzde Soyak, bunun çok yanlış bir algılama olduğunu söyleyerek, Türkiye'de de Ermenilere karşı bir grubun olduğu kadar Ermenilere karşı olmayan bir kesimin de olduğunu belirtti. Soyak, aynı şekilde diasporada da marjinallerin olduğu kadar marjinal olmayan insanların da bulunduğunu vurguladı. Türk-Ermeni İş Konseyi olarak 1997 yılından beri iki ülke arasındaki ilişkilerin gelişmesi ve iki ülke arasındaki sınır kapısının açılması için bütün düzeylerde çalışmalar yaptıklarını vurgulayan Soyak, "Türk Ermeni İş Konseyi iki ülke arasında kurulu olan ilk ve tek organizasyon. Türkiye'nin yararına olmayan herhangi bir şey yapmıyoruz. İki ülkenin diyalog yollarını açmaya çalışıyoruz" dedi. İki ülke arasındaki sınır kapısının açılmamasıyla ilgili "Dünyada kapalı kapı kalmadı" şeklinde yorumlayan Soyak, son zamanlardaki gelişmelerin başlamasına neden olduğunu belirtti. Gelişen bu diyalog ile iki ülke arasındaki problemlerin çözüleceğine inandığını anlatan Soyak, "Hiçbir problemi-miz kalmayacak mı kalacak. Bizim Yunanistan ile de problemlerimiz var ama biz ne yapıyoruz? Yunanistan ile kapılarımızı kapatıyor muyuz, kapatmıyoruz" dedi.

DOĞU KAPI EN KISA ZAMANDA AÇILMALI!

Türkiye ile Ermenistan arasındaki Doğu Kapı Sınır Kapısı'nın en kısa zamanda açılması gerektiğini söyleyen Soyak, kapının açılması ve Türkiye'nin Ermenistan ile ilişkilerini geliştirmesi durumunda Mersin Limanı'nın Kafkaslara açılan önemli liman olacağını söyledi. Doğu Kapı'nın açılmasının Azerbaycan ile Ermenistan arasındaki barış görüşmelerinden alınacak neticeye bağlı olduğunun altını çizen Soyak, "Bu kapının açılmasında biz özellikle ulaştırma açısından daha büyük resim görüyoruz" dedi.

Doğu Kapı'nın açılmasının Türkiye'nin Kafkaslardaki ve doğusundaki ülkelerle ticaretini artıracaklarını vurgulayan Soyak, ayrıca bu durumun bölgedeki karayolu ticaretini de geliştireceğini söyledi. Her ay İstanbul ve çevresinden 90'a yakın TIR'ın Ermenistan'a gittiğini ifade eden Soyak, kapı açıldığı vakit Türk inşaat firmalarının Türkmenistan'da gireceği bir ihale için lojistik, nakliye masrafından yüzde 35 tasarruf sağlayacağını iddia ediyor.

Ermenistan üzerinden Kafkasya'ya uzanan bir demiryolu hattının bulunduğunu belirten Soyak, bu yolun tercih edilmemesi ve Kars-Tiflis Bakü demiryolu hattının kurulmasının siyasi bir proje olduğunu ifade etti. Ancak Kars-Tiflis-Bakü demiryoluna da ihtiyaç olduğunu çünkü bölgede oluşacak kapasiteye Ermenistan'daki hattın yetmeyeceğini belirtti. Demiryollarının tek hatlı olduğunu vurgulayan Soyak, tek hattın önümüzdeki 10 yıl içinde bölgede oluşan trafiği kaldıramayacağını söyledi. Buradaki potansiyelin görülmesi durumunda ikinci bir demiryoluna ihtiyaç olacağını anlatan Soyak, kış ve inşaat şartları ve global ekonomik krizin gelmesi nedeniyle Kars-Tiflis-Bakü demiryolunun 2013'ten önce tamamlanmasının zor olduğunu iddia etti. Ermenistan'ın Rusya ile serbest ticaret ilişkisi bulunan birkaç ülkeden biri olduğunun altını çizen So-

yak, Türkiye tekstilcilerinin en fazla sorun yaşadığı Rusya'ya Ermenistan ile kurulacak iyi ilişkiler sonrasında Ermenistan'daki serbest bölgeden yararlanabileceğimizi söyledi. Ermenistan ile geliştirilecek ortak üretim modeli ile Rusya pazarına engelsiz girileceğini vurgulayan Soyak, Türk Ermeni İş Konseyi olarak kendilerinin bunu yapabilecek durumda olduğunu söyledi. Yakın gelecekte bölgedeki problemlerin hallolacağını, çünkü uzun zamandan beri ilk defa ABD ve Rusya'nın bu bölgedeki problemin halledilmesi konusunda aynı fikirde olduğunu iddia eden Soyak, "Benim kişisel görüşüm ABD ve Rusya'nın Abhazyza konusunda karşı karşıya gelmediği yönünde" dedi.

ABDULLAH GÜL'ÜN ZİYARETİ MİLATTIR

"Abdullah Gül'ün Ermenistan'ı ziyaret etmesi Ermenistan tarafından nasıl karşılandı?" şeklindeki sorumuzu ise Soyak şöyle cevaplandırdı: "Milattir. Sayın Abdullah Gül'ün Ermenistan'a yaptığı ziyaret bir milattir. Her iki toplumda her iki ülkede bütün o görüşler inanılmaz değişti. Ziyaretten sonra her iki tarafta da sorunların çözümü konusunda inanılmaz bir çaba var. İki halk içinde inanılmaz bir pozitif görüş ortaya çıktı. Bir Türk Cumhurbaşkanı Cumhurbaşkanı'nın misafiri olarak geldi. Bundan sonra bu işin 11 yıl sonra yavaş yavaş çözüleceği fikri daha ağırlık bastı."

Noyan Soyak, Türkiye-Ermenistan futbol karşılaşması nedeniyle Ermenistan'ı ziyaret eden Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün bu ziyaretinin 'milat' olduğunu söyledi.